

Pojmenování honů JZD

- v r. 1948 zrušení soukromého vlastnictví - kolektivizace zemědělství (= vyvlastňování zemědělské výroby) a sdružování do družstev (JZD)
- průběh do 60. let
- odraz i v PJ - nově založená JZD přetvořila dřívější drobné pozemky na velké celky (z důvodů snadnějšího obdělávání technikou) - to mělo i ekologické následky - rozorávány meze a cestičky a ničení remízků (pokles koroptví), přirozených přírodních bariér
- tzv. scelování pozemků
- tyto velké celky se začaly nazývat **hony**
- tendence označovat hony čísly - nevýhodný systém (I., II....), proto zavedeny i názvy

Způsoby pojmenování:

1. jménem honu se stane jedno z původních PJ
 - a. hon *Díly* ← PJ *Díly* + *Malá niva*
 - b. složením - hon *Kocúrky-Hrušové* ← PJ *Kocúrky* + *Hrušové*
 2. několikaslovný název je zjednodušen: hon *Zákružiny* = PJ *Dlouhá zákružina* + *Horní zákružina* + *Zákružina* (změna gramtického čísla je častá)
 3. název vznikne na základě starých PJ: hon *Za Selkovem* = „hon za dvorem *Selkov*“
 4. název je utvořen podle znaků objektu: hon *U školy* ← „hon u nové školy“
 5. vznik nových pojmenování
 - a. podle nových orientačních bodů: *U vodojemu*, *U drůbežárny*
 - b. podle bývalého majitele, jemuž pozemky v honu patřily: *Horákovo*
 - c. podle majitelů usedlostí v blízkosti: *Za Turečkovým*
 - d. podle obce, jejíž majetek byl přiřazen do JZK jiné obce: *Vavřinecko* = hon na pozemku, který dříve patřil obci Vavřinec
 - e. podle vlastností (metaforická pojmenování): *Karpaty* (hon s příkrými svahy), *Na vlnách* (podle terénu)
- typické pro názvy honů - existence **dvojí podoby** - oficiální (psané) - na katastrálních mapách, v oficiálních seznamech, prosazovala se jako spisovná, ale prosazovala se těžce - do obecného povědomí pronikala těžce
 - neoficiální, nářeční, používaná v běžné komunikaci - důležité pro orientaci
 - pojmenování honů bylo specifické - šlo o jednorázovou pojmenovací „akci“, vynucenou okolnostmi - do pojmenovacího procesu nevstupují pouze vlastnosti objektu, ale i stará PJ

- šlo o jednorázovou akci, náhlou, tyto názvy se - na rozdíl od souborů PJ v obcích neustalovaly několik století
- záleželo na lidech, kteří v JZD pracovali - pokud to byli místní, používali starší názvy, pokud byl dosazen funkcionář odjinud, zaváděl spíše nově zavedené názvy
- kolektivizace způsobila zánik mnoha PJ a destrukci vztahu k půdě - dodnes následky

Literatura:

- Olivová-Nezbedová, Libuše: Názvy honů JZD v současné době a proce zanikání pomístních jmen. Zpravodaj Místopisné komise ČSAV 9, 1968, s. 610-616
- Pleskalová, Jana: Socializace venkova a její odraz v pomístních jménech. Acta facultatis paedagogicae Ostraviensis, D-19, 1983, s. 75-78